

Raport z działalności Fundacji przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu “La Strada” za rok 2012

La Strada – Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu zarejestrowana jest w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000148272. Data rejestracji to 11 września 1996 roku. Swoją siedzibę organizacja ma w Warszawie. Przedmiotem działalności statutowej fundacji jest: przeciwdziałanie zjawiskom handlu ludźmi, niewolnictwa i pracy przymusowej oraz przeciwdziałanie eksploatacji prostytutki.

Fundacją kieruje zarząd w składzie:

Irena Dawid – Olczyk - prezeska

Joanna Garnier - wiceprezeska

Laura Koba – sekretarz zarządu

Nowy zarząd ukonstytuował się w roku 2012, po rezygnacji z pełnienia swojej funkcji przez Alicję Głuszek. .

Fundacja „La Strada” już od 17 lat obecna jest w gronie polskich organizacji pozarządowych. Jesteśmy praktycznie jedyną organizacją, która zajmuje się przeciwdziałaniem handlowi ludźmi we wszystkich aspektach tego problemu. Ponadto jesteśmy częścią międzynarodowej sieci **La Strada International** oraz – w naszym kraju – jednym z realizatorów Krajowego Planu Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi. Współpracujemy w wieloma instytucjami państwa oraz organizacjami pozarządowymi w kraju i za granicą. Od roku 2008, na zlecenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji realizujemy Program „**Krajowe Centrum Interwencyjno – Konsultacyjne dla polskich i cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi**” (KCIK). Obecnie zadanie nosi nazwę **Krajowe centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla polskich i cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi** i finansowane jest ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Działania Fundacji od lat ukierunkowane są na walkę z handlem ludźmi we wszystkich aspektach począwszy od profilaktyki a skończywszy na pomocy i wsparciu dla pokrzywdzonych (ofiar). Naturalnym sojusznikiem w walce oraz przy rozpowszechnianiu informacji są media od lat niezmiennie zainteresowane problemem.

Na szczęście coraz rzadziej handel ludźmi jest traktowany jako zawsze pożądana sensacja. Coraz częściej natomiast mamy do czynienia z dziennikarzami, którzy chcą zwrócić uwagę na fakt jak istotny, trudny do zwalczania i niepokojący jest to problem oraz na kwestie profilaktyki. Każdego roku do naszej organizacji zgłasza się kilkudziesięcioro dziennikarzy reprezentujących prasę, radio i telewizję, a także – media elektroniczne. W roku 2012 odnotowano **81** kontaktów z mediami.

W roku 2012 zainteresowanie mediów było większe, gdyż Polska była współorganizatorem Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej. Wydarzenie to sprawiło, że lwią część kontaktów medialnych w pierwszej połowie roku dotyczyła właśnie jego. Dziennikarzy interesowało zwłaszcza to, czy w okresie mistrzostw będziemy mieć do czynienia ze zwiększonym popytem na usługi seksualne oraz czy spodziewamy się zwiększenia liczby ofiar handlu ludźmi. W trakcie mistrzostw – w czerwcu – także dzwoniło aby zapytać czy zwiększyła się liczba ofiar. Pewna liczba kontaktów medialnych odbyła się przy okazji wydania książki Salasa “Handlowałem kobietami” .

Ponadto w dniach 16 – 18 października i w ogóle w październiku większość wydarzeń medialnych dotyczyła I Festiwalu Filmów o Handlu Ludźmi 18/18. W październiku odnotowano około **200** kontaktów z mediami – wszystkie dotyczyły festiwalu 18/18.

Poniżej w tabeli wymieniono media.

Miesiąc	Prasa	Radio	Telewizja	Media elektroniczne
Styczeń	“Newsweek”	-	TVP Program 2, “997”	refugee.pl
	“Głos	-	TVP Szczecin	www.Zamosc.Online .

	Wielkopolski			
	-	-	TVN 24	-
	-	-	Polsat "Wydarzenia"	-
Luty	-	Radio dla Ciebie	Polsat News	-
	-	Radio "Lublin"	TVP Program 1, "Pytanie na śniadanie"	-
	-	Radio "eR"	-	-
	-	Radio "Centrum"	-	-
	-	Tok FM	-	-
Marzec	"Elsevier" (pismo holenderskie)	Diecezjalne Radio Nadzieja	Polsat News	Onet.pl
	"Gentleman"	Polskie Radio Program IV	Polsat	-
	-	Polskie Radio Program III	-	-
Kwiecień	"Gazeta Wrocławska"	Radio "Plus"	TTV - Twoja Telewizja "Raz lepiej raz gorzej" (2X)	http://www.rue89.com /
	"Newsweek"	Polskie Radio Program III	TVP, Program I "Między niebem a ziemią"	-
	"Świat Kobiety"	-	-	-
	Szwedzka dziennikarka - frilanserka	-	-	-
Maj	"Gazeta Wyborcza"	Polskie Radio, Program I	TVP, Program 1 "Pytanie na śniadanie"	Wirtualna Polska
	Agencja "France	ARD	TVP, Program 2,	mytrojmiasto.pl

	Press”		“Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie”	
	“Metro”	Tok FM	TV NTN (Ukraina)	Onet.pl
	-	-	TVP, Program 2, „Kto za to zapłaci”	gazeta.pl
	“Przekrój”	-	TVN – „Fakty”	-
	“Gazeta Wyborcza”	-	TVP, Program 2	-
	“Nowa Trybuna Opolska”	-	TVP, Program 2	-
	“Gazeta Wyborcza” – oddział w Poznaniu	-	TVN 24	-
Czerwiec	Gazeta wyborcza – Gdańsk	Polskie Radio dla Kujaw i Pomorza	Telewizja TTW – Poznań	gazeta.pl
	Metro International	Europejskie Radio dla Białorusi	TVN Style	-
	„Newsweek’	-	TVP, program 2, „Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie”	-
	-	-	BBC	-
	Agencja Reutera	-		-
Lipiec	„Gazeta Polska”	-	TVP, program 2, Expres Reporterów	-
Sierpień	Eurogospodarka	Radio VOX	TVN 24	Liberte
	Dziennik Gazeta Prawna	-	-	-
Wrzesień		Polskie Radio dla Kujaw i Pomorza	TVN	-

Listopad			TVP program 2 „Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie”	
Grudzień	Życie Powiatu wołomińskiego	Tok FM		-
	„Gazeta Wyborcza”- Gdańsk	-	Polsat Wiadomości	-
Ogółem	26	18	27	12

Działania edukacyjne i profilaktyka

Jak zwykle prowadzone były działania edukacyjne i informacyjne skierowane do młodzieży. Głównym ich elementem są spotkania i warsztaty oraz pogadanki prowadzone w placówkach oświatowych i oświatowo-wychowawczych. Aktywny udział w prowadzeniu akcji profilaktycznej biorą wolontariuszki Fundacji, z których większość, na co dzień jest nauczycielkami i pedagożkami szkolnymi. W roku 2012 zajęcia i warsztaty na temat handlu ludźmi miały miejsce w około 30 instytucjach oświatowo - wychowawczych i wzięło w nich udział ponad 2300 osób. Podczas zajęć prowadzonych przez pracownice i wolontariuszki Fundacji uczestnicy dowiadują się, jak poszukiwać oferty uczciwej i sprawdzonej, na co zwrócić uwagę podpisując umowę oraz gdzie szukać pomocy w razie ewentualnych problemów. Szczególnie ważne jest, aby informację na temat potencjalnych zagrożeń związanych z emigracją i podejmowaniem pracy za granicą otrzymali młodzi ludzie zanim podejmą tego rodzaju decyzję. Dlatego około 80 % uczestników zajęć profilaktycznych to młodzież, która nie ukończyła 18 lat. Od lat prowadzona jest także współpraca z ośrodkami szkolno-wychowawczymi, ponieważ trafiająca tam młodzież (dziewczęta) jest potencjalnie bardziej narażona na handel ludźmi. Ważne aby Zajęcia w szkołach prowadzone są od początku istnienia Fundacji. Cieszą się dobrą opinią i wypełniają lukę informacyjną w szkolnych programach.

Lp.	Miesiąc	Placówka, adres	Liczba osób
1	Styczeń	Bursa międzyszkolna nr 2 w Zamościu	45
2		Uniwersytet Warszawski	11
3		Publiczne Liceum Ogólnokształcące Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Opolu	174
4.	Luty	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Brzesku	ok. 300
5		Katolicki Uniwersytet Lubelski w Lublinie	ok. 60
6	Marzec	Wyższa szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie	22
7		Gimnazjum Publiczne im. Reymonta w Kłodzku	ok. 200
8		Gimnazjum nr 1 w Kłodzku	ok. 150
9		Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Biznesu w Ostrowcu Świętokrzyskim	40
10	Kwiecień	LO im. Ks. Jerzego Popiełuszki w Suchowoli	44
11		III LO w Suchowoli	25
12		Technikum Rolnicze w Suchowoli	19
13		Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Prudniku	31
14	Maj	Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Mrzeżynie	ok. 50
15		Gimnazjum Publiczne w Trzebiatowie	ok. 50
16		Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Zwiastowania Pańskiego w Stalowej Woli	60
17		Uniwersytet Warszawski ISNS	7
18		Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy nr 2 w Warszawie	16
19	Czerwiec	Uniwersytet Warszawski, ISNS	16
		Liceum Ogólnokształcące im. C.K Norwida w Białymstoku	260
20.		XXVIII Liceum Ogólnokształcące w Łodzi	Ok. 40
21	Lipiec	Stowarzyszenie Humanity in Action	20
22	Październik	UMK w Toruniu Wydział Prawny	Ok. 80
23	Listopad	IV Liceum Ogólnokształcące im. Kościuszki w Toruniu	33

24		Gimnazjum dwujęzyczne w Toruniu	40
25		Wyższa szkoła Prawa i Administracji w Rzeszowie	Ok. 200
26		Gimnazjum w Rokietnicy	Ok. 40
27		Specjalny Ośrodek szkolno wychowawczy w Rychwale	Ok. 60
28	Grudzień	Squot "Przychodnia"	10
29		Zespół Szkół im. Prezydenta Mościckiego w Zielonce	106
30		LO im. Mikołaja Reja w Warszawie	42
31		Zespół Szkół im. Ireny Sendler w Przemkowie	40
32		Gimnazjum nr 5 w Głogowie	20
	Ogółem	Placówek: 31	2311

Niezależnie od zajęć grupowych prowadzone było także indywidualne poradnictwo przedwyjazdowe przez telefon zaufania oraz za pośrednictwem poradni internetowej.

Poradnictwo prewencyjne

Z poradnictwa przedwyjazdowego korzystają głównie kobiety. Są to zarówno osoby same zainteresowane podjęciem pracy za granicą jak i kontaktujące się w sprawach swoich bliskich, przeważnie córek. Najczęstsze pytania dotyczą podejmowania prac sezonowych – zwykle przy zbiorach (Grecja, Holandia, Niemcy), opieki nad osobami starszymi oraz pracy w charakterze hostessy. Coraz częściej konsultowane oferty pracy pochodzą z Internetu, często z portali społecznościowych. W roku 2012 odnotowano zwiększoną liczbę zapytań dotyczących wyjazdu i pracy w charakterze au-pair a także co jest nowością pytania o wolontariat zagraniczny (np. w Azji). Każde zapytanie jest szczegółowo analizowane i konsultowane. W miarę możliwości zasięgamy opinii u organizacji działających w krajach którego pytanie dotyczy.

miesiąc	Liczba porad elektronicznych	Liczba porad telefonicznych	Ogółem

Styczeń	7	13	20
Luty	3	13	16
Marzec	6	18	22
Kwiecień	13	17	30
Maj	16	14	30
Czerwiec	12	33	45
Lipiec	15	27	42
Sierpień	8	18	26
Wrzesień	15	25	40
Październik	17	39	56
Listopad	8	31	39
Grudzień	10	15	25
Ogółem	130	263	393

Pomoc i wsparcie dla ofiar handlu ludźmi

Fundacja La Strada jest główną organizacją udzielającą profesjonalnej pomocy ofiarom handlu ludźmi i pracy przymusowej, zarówno kobietom jak i mężczyznom.

Pomoc ofiarom odbywała się w roku 2012 głównie poprzez Krajowe Centrum Interwencyjno - Konsultacyjne dla polskich i cudzoziemskich Ofiar Handlu Ludźmi . Jest to kompleksowy system pomocy skierowanej zarówno bezpośrednio do ofiar jak i poprzez wspieranie podmiotów, które z takimi ofiarami się stykają – Policji, Prokuratury, Straży Granicznej, pomocy społecznej organizacji pozarządowych.

Zadanie to, którego pomysłodawcą była Fundacja La Strada, także w roku 2012 wykonywane byłot według własnego projektu i autorskiego programu. Obejmuje identyfikację ofiar, interwencję kryzysową i towarzyszenie w czynnościach prawnych – a więc jest twórczym rozwinięciem i uaktualnieniem wieloletnich działań Fundacji w tym zakresie. W roku 2012 udzielono pomocy **198** osobom, w tym **145** kobietom. Pomocy udzielano zarówno obywatelom Polski jak i cudzoziemcom, których trafiło pod opiekę Fundacji i KCIK **109** osób. Poniżej w tabeli liczbowy udział osób o obywatelstwach innych niż polskie.

Państwo	Liczba pokrzywdzonych
Armenia	1
Bułgaria	13
Dżibuti	1
Kamerun	2
Kenia	3
Kongo	1
Rosja	1
Rumunia	38
Sri Lanka	1
Uganda	2
Ukraina	32
Węgry	1
Wietnam	12
Włochy	1
Ogółem	109

W rozpoznanych celach wykorzystania stwierdzono 78 przypadków wykorzystania w prostytucji i na tle seksualnym, 54 przypadki pracy przymusowej, 36 przypadków zmuszania do żebrania, 4 przypadki zmuszanie do popełniania przestępstw. W pozostałych sytuacjach cel wykorzystanie nie został określony/rozpoznany.

Klienci, którzy korzystają z pomocy w ramach realizowanego programu korzystają z następujących form pomocy: diagnoza potrzeb, interwencja, konsultacje psychologiczne, pomoc socjalna, pomoc medyczna, pomoc prawna. Ponadto oferowane jest bezpieczne schronienie – Fundacja prowadzi specjalistyczne schronisko dla dorosłych kobiet ofiar handlu ludźmi. Osoby które nie kwalifikują się do schroniska kwaterowane są w innych bezpiecznych miejscach np. ośrodkach interwencji kryzysowej.

Działalność szkoleniowa

Oferta szkoleniowa Fundacji kierowana jest do wszelkich grup, które z racji wykonywanego zawodu lub działalności mogą się zetknąć z ofiarą bądź potencjalną ofiarą handlu ludźmi. Wiedza, jaką podczas szkoleń dzielą się trenerki La Strady, oparta jest na wieloletnim doświadczeniu w pracy w ofiarami handlu ludźmi. Część szkoleń odbywa się w ramach działalności KCIK. W 2012, jak co roku, odbyły się szkolenia pracowników socjalnych zorganizowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Ponadto odbyły się szkolenia przygotowujące do pracy profilaktycznej:

- * Dla nauczycieli i pedagogów z Łodzi (65 osób)
- * Dla pomorskiej kadry EURES (20 osób)
- * Dla instruktorów Chorągwi Stołecznej ZHP (20 osób)
- * Dla nauczycieli i pedagogów województwa warmińsko-mazurskiego (ok. 100 osób)

* Dla wychowawców i pedagogów placówek wychowawczych województwa małopolskiego (ok. 40 osób)

Każda osoba która uczestniczyła w szkoleniu otrzymała stosowne materiały. Większość uczestniczących deklarowała chęć prowadzenia działań profilaktycznych z młodzieżą którą naucza lub wychowuje.

EURO 2012

Niewątpliwie Mistrzostwa Europy w piłce nożnej, których współorganizatorem była Polska były ważnym czynnikiem kształtującym pracę organizacji w pierwszej połowie roku. Można powiedzieć, że w Polsce panowało przekonanie, że w związku z EURO będziemy mieć do czynienia ze zwiększoną liczbą przypadków handlu ludźmi oraz przypadków zmuszania kobiet do prostytucji. Także nasza organizacja przygotowała się do Euro (pomimo iż raporty z poprzednich dużych imprez sportowych jednoznacznie wskazują na brak związku pomiędzy handlem ludźmi a wydarzeniami sportowymi). Nasza organizacja przygotowała się do Mistrzostw w następujący sposób:

- Zostaliśmy partnerem „Safe Games Polska”
- Zatrudniliśmy dodatkowy, dyspozycyjny całą dobę wolontariat (5 osób)
- Przygotowaliśmy więcej miejsc noclegowych
- Poinformowaliśmy o naszej ofercie (KCIK) partnerskie organizacje w miastach – organizatorach meczy
- Zrobiliśmy zapasy żywności, leków itp.

Na szczęście czas Euro minął spokojnie i nie odnotowano większej niż zwykle liczby pokrzywdzonych.

Projekt Comp.act

Był projektem realizowanym w 13 krajach Europy, częściowo w ramach sieci La Strada International. W roku 2010 w Polsce prowadzone były badania na temat możliwości przyznawania odszkodowań ofiarom handlu ludźmi. W roku 2011 opracowano wyniki badań i zakończono realizację projektu. Przewidziana jest

kontynuacja działań. Pod koniec roku 2012 ukazała się publikacja pt.: "Handel Ludźmi i praca przymusowa - prawa pokrzywdzonych i środki kompensacyjne w prawie międzynarodowym i polskim. Kompendium wiedzy".

Projekt ISZTAR

We wrześniu 2012 roku rozpoczęła się realizacja projektu Isztar finansowanego z funduszy *Global Fund for Women*. Celem projektu jest podniesienie świadomości prawnej i zdrowotnej osób sprzedających seks. Projekt kierowany jest zarówno do osób pracujących w seksbiznesie obecnie jak i w przeszłości. Przez trzy dni w tygodniu prowadzone jest poradnictwo telefoniczne dotyczące zdrowia i kwestii prawnych. W ramach projektu wspierane są także osoby chcące przestać pracować w prostytucji.

Projekt TRUST

W roku 2012 uzyskaliśmy wsparcie z programu Trust for Civil Society. Dzięki jego wsparciu możliwe było wyremontowanie siedziby Fundacji (odmalowanie ścian i drzwi, przebudowa łazienki) Ponadto zorganizowana została impreza fundraisingowa „Wolnik Party” z okazji 17 rocznicy założenia organizacji. Wydano także broszurę informacyjną na temat działalności.

I Międzynarodowy festiwal Filmów o Handlu Ludźmi 18/18

Festiwal odbył się w dniach 16 – 18 października 2012 roku w Warszawie, w kinie Muranów. Głównym realizatorem przedsięwzięcia było Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, zaś projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej.

Festiwal był głównym punktem obchodów Europejskiego dnia walki z handlem ludźmi. Podczas festiwalu zaprezentowano ogółem 24 filmy (4 były to pokazy premierowe) oraz 18 filmów w konkursie. Filmy oceniało dziewięcioosobowe jury złożone z ekspertów w dziedzinie filmu i handlu ludźmi. Podczas trzech dni w projekcjach wzięło udział prawie 7 tysięcy osób. Festiwal był wydarzeniem o

charakterze przede wszystkim profilaktycznym, dlatego kierowany było głównie do młodych ludzi – uczennic i uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Festiwalowi towarzyszyło wiele imprez dodatkowych: paneli, spotkań z reżyserami i aktorami oraz dyskusji.

Honorowy patronat nad festiwalem objęły Prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz oraz Rzecznik Praw Obywatelskich prof. Irena Lipowicz

Inne działania

Od kilku lat Fundacja La Strada zaangażowana jest w prace Grupy Roboczej ds. wdrażania Krajowego Planu (wcześniej Krajowego Programu) Zwalczania Handlu Ludźmi.

W roku 2012 Fundacja została patronem społecznym książki Antonia Salasa „Handlowałam kobietami” wydanej przez PWN. Tekst Salasa to tzw. reportaż wcieleniowy, który opisuje mechanizmy handlu kobietami w celu wyzysku seksualnego w Hiszpanii.

Ponadto w lipcu Fundacja La Strada oraz KCIK prezentowały swoją działalność na Opener Festival z Gdyni. Gościem Fundacji była aktorka i ambasadorka Fundacji Anna Cieślak.

Anna Cieślak – gość Fundacji na Opener festival

Współpraca z instytucjami państwa i organizacjami pozarządowymi:

Organizacje międzynarodowe i zagraniczne:

- Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
- Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji
- Organizacja Narodów Zjednoczonych
- La Strada International i wszystkie organizacje w niej zrzeszone
- Fairwork – Holandia
- GAATW - Tajlandia
- In Via, Ban Ying, Koofra, Kobra, Mitternachtsmission, – Niemcy
- LEFOE – Austria
- Pagasa - Belgia
- On the Road – Włochy
- Missing Persons Family Support – Litwa
- Poppy Project, Praed Street Project, Salvation Army – Wielka Brytania
- ECPAT – cała Europa oraz Azja

Organizacje w Polsce

- Rzecznik Praw Obywatelskich
- Fundacja Centrum Promocji Kobiet w Warszawie
- Federacja na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny w Warszawie
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka w Warszawie
- „Itaka” Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych w Warszawie
- Centrum Praw Kobiet w Warszawie i Łodzi
- Fundacja „Dzieci Niczyje” w Warszawie
- Fundacja Edukacja dla Demokracji
- Fundacja „Porozumienie bez Barier”
- Misja Dworcowa we Wrocławiu
- Młodzieżowa Świetlica Dworcowa w Częstochowie
- Ośrodki Interwencji Kryzysowej w całej Polsce

- Rejonowe Urzędy Pracy
- Społeczny Komitet do Spraw AIDS w Warszawie
- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej w Warszawie
- Stowarzyszenie „Konsola” w Poznaniu
- Stowarzyszenia Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć w Krakowie
- Stowarzyszenie “Stacja” w Warszawie
- Stowarzyszenie Po-Moc w Katowicach
- Stowarzyszenie MONAR
- Stowarzyszenie Nomada we Wrocławiu
- Ogólnopolskie Pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”
- Schroniska dla osób bezdomnych na terenie całej Polski

Ponadto od lat Fundacja „La Strada” współpracuje przy poszczególnych przypadkach z Policją, Strażą Graniczną oraz ośrodkami pomocy społecznej. Regularnie współpracujemy z polskimi placówkami dyplomatycznymi, zwłaszcza z terenu Unii Europejskiej.